

OPINIE

KOMITET REGIONÓW

153. SESJA PLENARNA KR-U, 8.2.2023–9.2.2023

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Postępy we wdrażaniu celów zrównoważonego rozwoju

(2023/C 157/02)

Sprawozdawca: Ricardo RIO (PT/EPL), burmistrz Bragi

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR),

1. Podkreśla zobowiązanie regionów i miast do realizacji celów zrównoważonego rozwoju, które są uniwersalną koncepcją mającą na celu stworzenie bardziej godziwego, sprawiedliwego i inkluzywnego świata charakteryzującego się większą zrównoważonością i odpornością, oraz ich znaczenie dla trwałej odbudowy Europy i długoterminowego zrównoważonego wzrostu gospodarczego.
2. Podkreśla aktywną rolę, jaką odgrywa na szczeblu europejskim w realizacji celów zrównoważonego rozwoju. Ważnym krokiem było przyjęcie w ubiegłym roku opinii KR-u „Realizacja celów zrównoważonego rozwoju do 2030 r.”, zgodnej z konkluzjami Rady przyjętymi w czerwcu 2021 r., po którym muszą nastąpić kolejne działania.
3. Zaznacza, że Agenda 2030 zbliża się do połowy fazy wdrażania, i podkreśla swoje przekonanie o przydatności celów zrównoważonego rozwoju, w szczególności z punktu widzenia dążenia do spójności polityki i inkluzywności na wszystkich szczeblach sprawowania rządów.
4. Ubolewa, że pandemia, wojna w Ukrainie, rosnąca inflacja, kryzys energetyczny w Europie i inne niedawne tendencje przyczyniły się do spowolnienia postępów w osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju. Podkreśla swoje zaniepokojenie osłabieniem działań na rzecz klimatu oraz coraz większym zagrożeniem ubóstwem, zwłaszcza wśród grup szczególnie wrażliwych, osób ze środowisk migracyjnych i uchodźców. Ponownie wyraża poparcie dla koncentrowania się na tych celach na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym, zgodnie z ich odpowiednimi poziomami kompetencji.
5. Uważa w istocie, że wszystkie wysiłki i inicjatywy mające na celu pokonanie kryzysów mogą być postrzegane również jako szansa na przyczynienie się do realizacji celów zrównoważonego rozwoju i nadać temu procesowi nowy impuls.
6. Potwierdza, że cele zrównoważonego rozwoju są potencjalnie jedynym całościowym planem działania na przyszłość, który mógłby zrównoważyć rosnącą liczbę ram na wszystkich szczeblach: porozumienie paryskie, krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności (RRP) w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF), Konwencja o różnorodności biologicznej, Europejski Zielony Ład, Nowa agenda miejska itp. Podkreśla ponadto kompleksowość i uniwersalność celów zrównoważonego rozwoju, które uwzględniają naukę, gospodarkę, politykę, społeczeństwo obywatelskie oraz wszystkie obywatelki i wszystkich obywateli na wszystkich szczeblach sprawowania rządów.
7. Apeluje o większe zaangażowanie UE oraz o opracowanie ogólnej strategii wdrażania celów zrównoważonego rozwoju. Zwraca uwagę na rolę i zasoby władz lokalnych i regionalnych oraz na niefortunny brak odniesień do celów zrównoważonego rozwoju i wymiaru terytorialnego w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności.
8. Podkreśla, że coraz więcej miast i regionów w Europie wykorzystuje cele zrównoważonego rozwoju do wspierania swojej ogólnej strategii wzrostu i odbudowy oraz że ten wymiar terytorialny musi się znaleźć we wkładzie UE w szczyt ONZ w sprawie celów zrównoważonego rozwoju we wrześniu 2023 r. Jest zdania, że nowe strategie realizacji celów zrównoważonego rozwoju ONZ powinny opierać się na podejściu oddolnym, ponieważ szczebel lokalny i regionalny może stosować bardziej inkluzywne podejście, również z punktu widzenia zaangażowania różnych zainteresowanych stron w terenie.

9. Zaznacza potrzebę skuteczniejszej koordynacji szczytu w sprawie celów zrównoważonego rozwoju z innymi odpowiednimi procesami, takimi jak Nasz wspólny program, szczyt poświęcony transformacji edukacji, Szczyt Przyszłości, śródkresowy przegląd ram z Sendai oraz zaplanowany również na wrzesień 2023 r. dialog na wysokim szczeblu na temat finansowania rozwoju.
10. Uważa za wskazane, aby władze lokalne i regionalne opracowały dobrowolne przeglądy lokalne lub dobrowolne przeglądy na szczeblu niższym niż krajowy, które zostaną uwzględnione w dobrowolnych przeglądach krajowych: potrzebne są prawdziwe podejście do koordynacji oparte na wielopoziomowym sprawowaniu rządów, budowanie zdolności i wymiana najlepszych praktyk, jak ma to już miejsce w przypadku projektu URBACT – „Globalne cele dla miast” z wykorzystaniem ram odniesienia dla zrównoważonych miast.
11. Zwraca uwagę, że można wykorzystać możliwość zaangażowania się w bardziej ożywiony dialog międzyinstytucjonalny UE, na długo przed szczytem, aby opowiedzieć się za wznowieniem zainteresowania celami zrównoważonego rozwoju w UE, skuteczniej włączyć je do europejskiego semestru i Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz pracować nad kwestiami inkluzywności, wielopoziomowego sprawowania rządów, celów i spójności polityki. W związku z tym wzywa inne instytucje UE do współpracy z KR-em w tym zakresie i w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje utworzenie sojuszu na rzecz celów zrównoważonego rozwoju, międzyparlamentarnej, nieformalnej grupy w Parlamencie Europejskim.
12. Popiera zobowiązanie Komisji Europejskiej do realizacji celów zrównoważonego rozwoju, co będzie zasadą przewodnią i wspólną busolą we wszystkich jej działaniach, w tym poprzez jej program prac na 2023 r. oraz sporządzenie pierwszego dobrowolnego przeglądu UE w celu złożenia w tym roku sprawozdania Organizacji Narodów Zjednoczonych.
13. Gratuluje Komisji Europejskiej jej prac nad włączeniem celów zrównoważonego rozwoju do europejskiego semestru i uwzględnieniem ich w narzędziach lepszego stanowienia prawa.
14. Zauważa jednak, że te procesy wciąż się toczą, i apeluje o dalsze wysiłki, a także o zwiększenie widoczności celów zrównoważonego rozwoju we wszystkich narzędziach UE, w tym we wdrażaniu Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.
15. Wyraża głębokie zaniepokojenie brakiem włączenia celów zrównoważonego rozwoju do krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności. Większość państw członkowskich jedynie pośrednio wspomina o celach zrównoważonego rozwoju. Jak wynika z badania KR-u, bardzo niewiele państw członkowskich wyraźnie łączy komponenty krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności z celami zrównoważonego rozwoju⁽¹⁾. Ponadto ogólny poziom włączenia celów zrównoważonego rozwoju do krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności jest raczej niski, przy czym najwyższy wynik (nadal poniżej 50 %) osiągnięto w zakresie celów gospodarczych⁽²⁾.
16. Zwraca uwagę, że cele zrównoważonego rozwoju powinny być uwzględniane w dokumentach dotyczących europejskiego semestru, i apeluje o przywództwo na najwyższym szczeblu w Komisji Europejskiej i Radzie w celu racjonalizacji i uproszczenia odnowionego europejskiego semestru, uznania roli władz lokalnych i regionalnych w europejskim semestrze oraz skupienia się na „konkurencyjnym zrównoważonym rozwoju”.
17. Zaleca, by w rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego bardziej wyeksponowano cele zrównoważonego rozwoju oraz by w motywach zaleceń dla poszczególnych krajów wyraźnie się na nie powołano, jasno zaznaczając, że zalecenia mają na celu ich realizację.
18. Ponawia apel o szybkie przyjęcie europejskiego kodeksu postępowania w celu zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w zarządzanie europejskim semestrem i zaznacza, że Komisja Europejska powinna dawać przykład i nawiązać zorganizowany dialog z zainteresowanymi stronami na temat europejskiego semestru, tym bardziej ze względu na lukę powstałą po braku odnowienia wielostronnej unijnej platformy wysokiego szczebla na rzecz realizacji celów zrównoważonego rozwoju.

Wkład na szczeblu lokalnym i regionalnym

19. Potwierdza, że wdrożenie Zielonego Ładu powiedzie się tylko wtedy, gdy będzie realizowane w ramach celów zrównoważonego rozwoju, co wymaga powiązań między lokalizacją tych celów a lokalnymi zielonymi ładami; w tym kontekście podkreśla istotny wkład własnej grupy roboczej „Zielony Ład w terenie”, w szczególności poprzez wymianę najlepszych praktyk.

⁽¹⁾ KR, *Synergies between the Sustainable Development Goals and the National Recovery and Resilience Plans – Best practices from local and regional authorities* [Synergia między celami zrównoważonego rozwoju a krajowymi planami odbudowy i zwiększania odporności – najlepsze praktyki władz lokalnych i regionalnych], 2022, s. 16.

⁽²⁾ KR, *Synergies between the Sustainable Development Goals and the National Recovery and Resilience Plans – Best practices from local and regional authorities* [Synergia między celami zrównoważonego rozwoju a krajowymi planami odbudowy i zwiększania odporności – najlepsze praktyki władz lokalnych i regionalnych], 2022, s. 17.

20. Odnotowuje, że z dostępnych danych wynika, iż od czasu przyjęcia celów zrównoważonego rozwoju przez ONZ w 2015 r. władze lokalne i regionalne są w większym czy mniejszym stopniu zaangażowane w ich wdrażanie. Najnowsze badanie KR-OECD „Cele zrównoważonego rozwoju jako ramy odbudowy po pandemii COVID-19 w miastach i regionach”⁽³⁾ potwierdza to zaangażowanie i to w okresie, gdy niektóre kraje zastanawiają się nad swoim zaangażowaniem, co stawia odbudowę w pozycji wykluczającej realizację celów zrównoważonego rozwoju. Przeciwnie, władze lokalne i regionalne uważają cele zrównoważonego rozwoju za idealne ramy długoterminowej odbudowy po pandemii.

21. Zaznacza, że wielopoziomowe sprawowanie rządów jest jedną z podstawowych wartości celów zrównoważonego rozwoju, i podkreśla kluczową rolę regionów i miast. OECD szacuje przy tym, że 65 % zadań w ramach celów zrównoważonego rozwoju nie można wykonać bez koordynacji lub zaangażowania ze strony władz lokalnych i regionalnych.

22. Docenia istotny wkład władz lokalnych i regionalnych we wdrażanie celów zrównoważonego rozwoju i wzywa inne instytucje UE do uznania tego wkładu z myślą o zacieśnieniu koordynacji wewnątrz UE, w tym na szczeblu zdecentralizowanym między regionami i miastami. Zgodnie ze sprawozdaniem OECD opartym na badaniu przeprowadzonym wspólnie z KR-em – 40 % ze 145 organów władz lokalnych i regionalnych, które wzięły w nim udział, wdrażało już cele zrównoważonego rozwoju przed pandemią i zaczęło planować etap odbudowy w oparciu o nie. Kolejne 44 % z nich nie podjęło się jeszcze realizacji celów zrównoważonego rozwoju w odbudowie, ale planuje to zrobić w przyszłości. 68 % regionów i miast, które udzieliły odpowiedzi w badaniu, wykorzystuje cele zrównoważonego rozwoju do kształtowania nowych planów, polityk i strategii lub do dostosowania istniejących planów, polityk i strategii do Agendy 2030⁽⁴⁾.

23. Wyraża uznanie dla wsparcia ze strony stowarzyszeń władz lokalnych i regionalnych na szczeblu krajowym i europejskim dla regionów i miast w lokalizacji celów zrównoważonego rozwoju, m.in. takich stowarzyszeń, jak: Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR) i Platforma, która zapewnia publikacje, podręczniki, przewodniki oraz liczne sprawozdania, szkolenia, narzędzia i warsztaty na temat lokalizacji celów zrównoważonego rozwoju, EUROCITIES wraz z jego grupą roboczą ds. celów zrównoważonego rozwoju i Regions4 oraz jego wspólnotą praktyków w zakresie celów zrównoważonego rozwoju.

24. Z zadowoleniem przyjmuje prace Wspólnego Centrum Badawczego (JRC) UE mające na celu wspieranie miast w sprawozdawczości na temat celów zrównoważonego rozwoju poprzez ich własne dobrowolne przeglądy lokalne, a także nowy, wspierany przez Parlament Europejski projekt REGIONS2030⁽⁵⁾.

25. Stanowczo popiera kluczowy i stały wkład, który – aby pomóc regionom i miastom we wdrażaniu celów zrównoważonego rozwoju – OECD wnosi za pośrednictwem projektu pilotażowego i zestawu narzędzi na rzecz terytorialnego podejścia do celów zrównoważonego rozwoju, okrągłego stołu w ramach dialogu politycznego, badań i sprawozdań przy wsparciu ze strony KR-u.

26. Jest zdania, że wysiłki instytucji ONZ, takich jak EKG ONZ, Program Narodów Zjednoczonych ds. Osiedli Ludzkich i DESA ONZ, mające na celu promowanie i wspieranie lokalizacji celów zrównoważonego rozwoju na całym świecie, są bardzo ważne i powinny być lepiej dostosowane do strategii politycznych i inicjatyw UE.

27. Uważa, że podejmowane wysiłki przynoszą efekty i powinny znaleźć odzwierciedlenie w bardziej spójnym i zorganizowanym wdrażaniu celów zrównoważonego rozwoju przez UE, być może za pomocą ogólnej strategii i platformy zainteresowanych stron w celu wspólnego opracowywania działań wszystkich zainteresowanych stron i zachęcania ich do ich podejmowania.

28. Wyraża gotowość do koordynacji tworzenia unijnej platformy dialogu i wymiany, aby umożliwić miastom i regionom wzajemne uczenie się i czerpanie korzyści z dodatkowych działań w zakresie budowania zdolności i partnerskiego uczenia się w UE i poza nią, między organizacjami i inicjatywami, a także sieciami zewnętrznymi.

Monitorowanie, sprawozdawczość i lepsze dostosowanie polityki

29. Z zadowoleniem przyjmuje włączenie rocznego sprawozdania Eurostatu z monitorowania celów zrównoważonego rozwoju do wiosennego pakietu europejskiego semestru, a także do dobrowolnego przeglądu unijnego.

30. Wyraża zaniepokojenie, że sprawozdanie z monitorowania nie opiera się na wymiernych, określonych w czasie celach i w związku z tym nie może być prawdziwym narzędziem monitorującym realizację celów zrównoważonego rozwoju w UE. Strategia i plan działania umożliwiłyby wytyczenie celów i pomiar postępów. Alternatywnym rozwiązaniem byłyby regularne dobrowolne przeglądy unijne, które mogłyby pomóc w ocenie postępów w osiąganiu odpowiednich celów, w stosownych przypadkach i zgodnie z różnymi poziomami kompetencji prawnych, oraz w wykrywaniu luk.

⁽³⁾ Najnowsze wyniki badania przedstawiono w sprawozdaniu OECD: <https://doi.org/10.1787/6d25b59b-en>.

⁽⁴⁾ Najnowsze wyniki badania przedstawiono w sprawozdaniu OECD: <https://doi.org/10.1787/6d25b59b-en>.

⁽⁵⁾ Lokalizacja celów zrównoważonego rozwoju na różnych szczeblach sprawowania rządów doprowadziła do wzrostu liczby dobrowolnych przeglądów lokalnych i dobrowolnych przeglądów na szczeblu niższym niż krajowy: w samym regionie Nadrenii Północnej-Westfalii 11 miast sporządziło lokalne sprawozdanie na temat zrównoważonego rozwoju, a Bonn i Düsseldorf przedstawiły własne dobrowolne przeglądy lokalne na forum ONZ. Największe miasta w Finlandii (Espoo, Helsinki, Tampere, Turku i Vantaa) również opracowały dobrowolne przeglądy lokalne. Na całym świecie istnieje 126 dobrowolnych przeglądów lokalnych, z których jedna trzecia znajduje się w Europie.

31. Podkreśla potrzebę wprowadzenia narzędzi analizy skutków gospodarczych i społecznych zarówno na szczeblu publicznej administracji centralnej, jak i terytorialnej. Narzędzia te powinny być regularnie wykorzystywane, również w celu ułatwienia komunikacji z zainteresowanymi podmiotami i obywatelami.

32. Jest ponadto zaniepokojony, że wyniki tego sprawozdania wykorzystuje się do oceny realizacji celów zrównoważonego rozwoju w każdym państwie członkowskim w sprawozdaniach krajowych. Biorąc pod uwagę powyższe ograniczenia, wyniki opierają się na średniej UE i często wprowadzają w błąd. Nie jest zatem możliwe zmierzenie postępów w realizacji celów zrównoważonego rozwoju, gdy porównuje się wyniki ze średnią UE.

33. Wyraża również zaniepokojenie, że wszystkie wskaźniki wykorzystywane do oceny realizacji celów zrównoważonego rozwoju dotyczą poziomu krajowego. W przypadku średnich i dużych państw te oceny nie odzwierciedlają realiów w terenie, ponieważ istnieją duże dysproporcje w obrębie poszczególnych krajów. Chociaż należy pochwalić zaangażowanie Eurostatu na rzecz wysokiej jakości danych i chociaż jest on w dużej mierze zależny od danych udostępnianych przez krajowe urzędy statystyczne, niezwykle ważne jest, aby roczne sprawozdanie Eurostatu z monitorowania celów zrównoważonego rozwoju zawierało dane na poziomie NUTS 2, a także przykładowe dobre praktyki na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz by podkreślało, w jakich obszarach nadal istnieje możliwość poprawy.

34. Podkreśla, że dane regionalne i lokalne są również warunkiem polityki opartej na dowodach. Mniej niż połowa władz lokalnych i regionalnych posługuje się wskaźnikami i systemami pomiaru do śledzenia postępów w realizacji celów zrównoważonego rozwoju. Władze lokalne i regionalne potrzebują wsparcia ze strony wyższych szczebli sprawowania rządów w celu monitorowania realizacji celów zrównoważonego rozwoju. Ramy lokalnych wskaźników OECD służące do pomiaru postępów w osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju w miastach i regionach mogłyby stanowić punkt wyjścia dla władz lokalnych i regionalnych do stosowania podobnych ram⁽⁶⁾.

35. Zaznacza, że KR, władze lokalne i regionalne oraz ich stowarzyszenia są ważnymi podmiotami gromadzącymi dane i mogą się praktycznie przyczynić do wzbogacenia sprawozdania z monitorowania celów zrównoważonego rozwoju UE.

36. Z zadowoleniem przyjmuje prace Wspólnego Centrum Badawczego mające na celu określenie odpowiednich wskaźników monitorowania realizacji celów zrównoważonego rozwoju na szczeblu regionalnym i apeluje o szybkie włączenie tych prac do unijnego sprawozdania z monitorowania realizacji celów zrównoważonego rozwoju.

37. Zachęca UE i wszystkie państwa członkowskie do wspierania tej tendencji, zwłaszcza te państwa, które przedstawiają w tym roku dobrowolne przeglądy krajowe.

38. Wzywa Komisję Europejską i Grupę Roboczą Rady ds. Agendy na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030 do zadbania o to, aby wysiłki te znalazły odzwierciedlenie w dobrowolnych przeglądach unijnych i odnośnych dobrowolnych przeglądach krajowych. Przyczyni się to do lepszego dostosowania strategii politycznych na wszystkich szczeblach i do pokazania pełnego zakresu starań Unii Europejskiej (w ogólnym ujęciu) na rzecz celów zrównoważonego rozwoju. Istnieje znaczny potencjał poprawy, biorąc pod uwagę fakt, że połowa miast i regionów zgłasza, że nie brała udziału w sporządzaniu dobrowolnych przeglądów krajowych w UE.

39. Z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji Europejskiej na rzecz współpracy z regionami i miastami i społeczeństwem obywatelskim w zakresie dobrowolnego przeglądu unijnego i apeluje o włączenie wkładu KR-u do dokumentu dobrowolnego przeglądu i by odpowiednią przestrzeń zarezerwowano w nim dla wielopoziomowego sprawowania rządów.

40. Apeluje o oficjalne przedstawienie dobrowolnego przeglądu unijnego na forum ONZ, z udziałem przedstawicieli wszystkich instytucji UE, aby odzwierciedlić podejście oparte na wielopoziomowym sprawowaniu rządów w odniesieniu do celów zrównoważonego rozwoju.

41. Wzywa przywódców Rady do zadbania o to, by UE nie ustawała w wysiłkach na rzecz realizacji celów zrównoważonego rozwoju.

⁽⁶⁾ OECD, „The Sustainable Development Goals as a framework for COVID-19 recovery in cities and regions” [Cele zrównoważonego rozwoju jako ramy odbudowy po pandemii COVID-19 w miastach i regionach], *OECD Regional Development Papers*, nr 26, OECD Publishing, Paryż, 2022.

42. Zwraca się do przyszłej prezydencji hiszpańskiej o zorganizowanie debaty na wysokim szczeblu na temat impulsu potrzebnego na szczeblu UE do terminowego wdrożenia celów zrównoważonego rozwoju. Ta debata powinna odbywać się na szczeblu ministerialnym w Radzie do Spraw Ogólnych i stanowić wyraźny sygnał dla Komisji Europejskiej podkreślający znaczenie celów zrównoważonego rozwoju.

Wyzwania i dalsze działania

43. Podkreśla potrzebę lepszych powiązań między celami zrównoważonego rozwoju a krajowymi planami odbudowy i zwiększania odporności, ponieważ finansowanie stanowi główną przeszkodę dla 47 % miast i regionów we wdrażaniu celów zrównoważonego rozwoju ⁽⁷⁾, a państwa członkowskie nadal dysponują kwotą 225 mld EUR z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

44. Zachęca również podmioty sprawujące rządy na wszystkich szczeblach do uwzględnienia celów zrównoważonego rozwoju w swoich budżetach i narzędziach finansowych w celu wyeliminowania luki w finansowaniu.

45. Podkreśla znaczenie wsparcia UE na rzecz rozwoju szkoleń i działań w zakresie budowania zdolności, ponieważ potencjał zarówno pod względem umiejętności, jak i personelu stanowi wyzwanie dla 44 % miast i regionów ⁽⁸⁾.

46. Wzywa małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) do opracowania i wdrożenia u siebie strategii zrównoważonego rozwoju, ponieważ zaledwie 24 % z nich ma obecnie konkretne plany zmniejszenia śladu węglowego ⁽⁹⁾. Podkreśla potrzebę wspierania MŚP w tym procesie oraz wzmocnienia odpowiednich środków na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.

47. Apeluje o lepszą i bardziej zorganizowaną koordynację między szczeblami sprawowania rządów, przy czym UE powinna dawać innym przykład, w tym poprzez bardziej inkluzywną formę zarządzania europejskim semestrem i zorganizowany dialog z zainteresowanymi stronami na temat celów zrównoważonego rozwoju.

48. Apeluje o większe przywództwo ze strony instytucji UE w informowaniu o celach zrównoważonego rozwoju. Nie wszystkie zainteresowane strony znają te ramy, a priorytetowe traktowanie celów zrównoważonego rozwoju na szczeblu unijnym i krajowym mogłoby przyczynić się do większego zaangażowania politycznego na wszystkich szczeblach i do dalszego podnoszenia świadomości na temat tych celów w terenie.

49. Na podstawie zaleceń OECD rekomenduje wykorzystanie celów zrównoważonego rozwoju do położenia nacisku na wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych, poprawę usług społecznych i usług świadczonych na poziomie społeczności lokalnych dla grup w niekorzystnej sytuacji społecznej, do zachęcania do dekarbonizacji budynków, do rozbudowy zrównoważonej infrastruktury dla rowerzystów, pieszych oraz pojazdów elektrycznych, a także do zwiększenia uczestnictwa zainteresowanych stron w lokalizacji celów zrównoważonego rozwoju na rzecz odbudowy.

50. Uważa, że – jako uzupełnienie zielonej systematyki i wkład we wdrażanie Zielonego Ładu – Komisja powinna pilnie przedstawić propozycję w sprawie ustanowienia systematyki społecznej. Bez systematyki społecznej inwestorzy i przedsiębiorstwa nie mają jasnych wytycznych co do tego, które inwestycje wnoszą wartość dodaną ze społecznego punktu widzenia. Utrudnia to finansowanie działalności podejmowanej z pobudek społecznych w zakresie opieki zdrowotnej, mieszkalnictwa socjalnego, usług społecznych, itd.

51. Proponuje, aby instytucje UE i państwa członkowskie wspierały i finansowały uruchamianie inicjatyw szkoleniowych i edukacyjnych z myślą o budowaniu zdolności podmiotów publicznych i organizacji prywatnych przy opracowywaniu i wdrażaniu sprawozdań i planów strategicznych dotyczących celów zrównoważonego rozwoju.

52. Podkreśla, że kształcenie – niezależnie od możliwości finansowych – jest prawem podstawowym i sugeruje ponadto, że szczeble administracji rządowej odpowiedzialne za kształcenie mogłyby wprowadzić więcej koncepcji dotyczących zrównoważonego rozwoju do programów nauczania, począwszy od przedszkola po uniwersytet.

53. Proponuje rozpoczęcie międzyinstytucjonalnej kampanii komunikacyjnej UE, która to kampania wyraźnie wiązałaby realizację celów zrównoważonego rozwoju z poprawą jakości życia obywateli na wszystkich obszarach.

(7) OECD, „The Sustainable Development Goals as a framework for COVID-19 recovery in cities and regions” [Cele zrównoważonego rozwoju jako ramy odbudowy po pandemii COVID-19 w miastach i regionach], OECD Regional Development Papers, nr 26, OECD Publishing, Paryż, 2022.

(8) OECD, „The Sustainable Development Goals as a framework for COVID-19 recovery in cities and regions” [Cele zrównoważonego rozwoju jako ramy odbudowy po pandemii COVID-19 w miastach i regionach], OECD Regional Development Papers, nr 26, OECD Publishing, Paryż, 2022.

(9) Komisja Europejska, „Eurobarometer: EU SMEs working towards sustainability” [Eurobarometr – Unijne MŚP działające na rzecz zrównoważonego rozwoju], 2022: https://single-market-economy.ec.europa.eu/news/eurobarometer-eu-smes-working-towards-sustainability-2022-03-28_en.

54. Proponuje utworzenie międzykontynentalnej platformy wymiany najlepszych praktyk w zakresie rozwoju dobrowolnych przeglądów lokalnych lub dobrowolnych przeglądów na szczeblu niższym niż krajowy pomiędzy miastami w Europie i w innych regionach świata, co wspierałoby pozycję Europy jako silnego partnera w tej dziedzinie. Wyraża gotowość do koordynacji takiej platformy.
55. Apeluje o znacznie skuteczniejsze rozpowszechnianie informacji na temat możliwości finansowania, które można uzyskać od takich instytucji jak Europejski Bank Inwestycyjny, by wesprzeć wdrażanie strategicznych planów dotyczących celów zrównoważonego rozwoju na szczeblu lokalnym i regionalnym.
56. Niniejszym inicjuje wspólną dyskusję na temat znaczenia, jakie ma położenie nacisku na zrównoważony rozwój w Europie we wszystkich działaniach politycznych nawet po 2030 r., podkreślając możliwość stworzenia prawdziwej gospodarki dobrobytu, skoncentrowanej na ludziach i planecie oraz dążącej do zrównoważonej UE w perspektywie długoterminowej.
57. Wzywa wreszcie instytucje, organy i agencje UE, a także organy administracji krajowej, regionalnej i lokalnej do rozważenia, w jaki sposób same mogą zwiększyć swą zrównoważoność. Dotyczy to w szczególności rozwoju energii odnawialnej, renowacji energetycznej budynków, bardziej zrównoważonych stołówek, propagowania przyjaznego dla klimatu transportu i zakwaterowania, rozpowszechnienia wydarzeń i posiedzeń hybrydowych w budynkach biurowych, a także zwalczania ubóstwa i głodu, zaangażowania w osiągnięcie równości płci i przeciwdziałanie nierówności, krzewienie innowacji i poprawę infrastruktury, zrównoważenie konsumpcji, produkcji i użytkowania gruntów oraz przyczynienie się do pokoju, sprawiedliwości i silnych instytucji w Europie i na świecie.

Bruksela, dnia 8 lutego 2023 r.

Vasco ALVES CORDEIRO

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*
